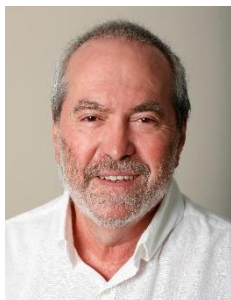

LLUÍS CODINA

Professor del Departament de Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra i coordinador del Grup de Recerca DigiDoc

ORCID 0000-0001-7020-1631

Títol de la ponència

SEO Acadèmic: objectius i procediments

Lluís Codina és professor de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona. Imparteix docència a la Facultat de Comunicació, en els Graus de Periodisme i de Comunicació Audiovisual. És coordinador de l'Màster Universitari en Comunicació Social (MUCS) de el Departament de Comunicació i coordinador de el Grup de Recerca DigiDoc (UPF). Forma part de l'staff acadèmic i imparteix docència a les Màsters Universitaris Online en Documentació Digital i en Cercadors, de l'Institut d'Educació Contínua. És cofundador i membre de l'equip editorial de l'Anuari Hipertext.net. Com a membre de el Grup DigiDoc forma part de la Unitat de Recerca en Periodisme, grup consolidat reconegut per la Generalitat de Catalunya. Així mateix, és investigador de la Xarxa d'Excel·lència en Periodisme Digital i Convergència Mediàtica.

Resum de la ponència

Sota la denominació de SEO acadèmic hi ha un conjunt de pràctiques que tenen com a objectiu incrementar l'impacte acadèmic i social de la producció científica, amb especial èmfasi en el primer aspecte. No obstant, qualsevol dels dos tipus d'impacte realimenta a l'altre, per la qual cosa la seva aplicació sol ser ambivalent.

La ponència presentarà les bases estratègiques del SEO acadèmic i la seva relació amb la publicació oberta i la ciència oberta. Es presentaran les fases més característiques del SEO acadèmic i els diferents actors involucrats. També es revisaran les eines de les que disposen els autors i els grups d'investigació, o fins i tot les universitats, per a dur a terme les accions corresponents de difusió de la seva producció. Entre els actors clau del SEO acadèmic, no només trobem als autors dels treballs, sinó a grups de recerca, departaments d'universitat i les pròpies universitats, a través dels seus vicerectorats i també de la biblioteca universitària, que pot tenir en el SEO acadèmic un nou i fèrtil territori d'actuacions.

LYDIA GIL

Autora del blog “Social Media en Investigación”

ORCID 0000-0003-4227-2939

Títol de la ponència

Xarxes socials científiques: molt més que egosurfing?

Lydia Gil (@TuSocialMedia) és documentalista, treballa a l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i investiga com fusionar ciència i xarxes socials al seu blog “[Social Media en Investigación](#)”. L'any 2017 va crear [#MujeresDivulgadoras: ciencia con voz de mujer](#) per (re)descobrir protagonistes de la divulgació científica de totes les àrees del coneixement. Ha incursionat en la docència i és vicepresidenta de l'Associació per a la Divulgació Científica al Camp de Tarragona

Resum de la ponència

No tenen molta publicitat, ni són molt conegudes entre el gran públic, però les xarxes socials científiques tenen milions d'usuaris i usuàries a nivell mundial i poc a poc s'han anat consolidant com a una interessant eina de comunicació entre la comunitat científica. Quines són les xarxes més populars? Hauria de tenir un perfil? Quin són els pros i contres? Parlem-ne!

PALOMA MARÍN-ARRAIZA

ORCID Engagement Lead Europe

ORCID 0000-0001-7460-7794

Títol de la ponència

Identificació i interoperabilitat: l'ús de ORCID en el cicle de la recerca

Paloma és llicenciada en Física (*EQN Nivell 7) i màster en Informació i Comunicació Científica per la Universitat de Granada (Espanya). Va obtenir el seu doctorat en Ciència de la Informació en la Universitat Estatal Paulista (Brasil). Ha treballat en biblioteques de recerca a Alemanya i Àustria, especialitzant-se en l'ús dels identificadors persistents (PIDs) en el cicle de la recerca. Actualment, forma part de l'equip de ORCID i dona suport als membres i consorcis de ORCID a Europa en el desenvolupament d'integracions i fluxos de treball, així com en la promoció de l'adopció de ORCID.

Resum de la ponència

El ORCID iD (o identificador de ORCID) s'ha establert en els últims anys com a estàndard d'identificació d'autors i persones que contribueixen al procés de recerca. Així mateix, es considera una peça fonamental de la infraestructura d'informació oberta. Per això, moltes institucions han donat suport a la iniciativa de ORCID i han integrat l'identificador en els seus fluxos de treball.

En aquesta ponència es presentarà l'ús i valor de ORCID, tant a nivell individual com institucional, en les diferents etapes del cicle de vida de la recerca (presentació de projectes, publicació de resultats, revisió, etc.). Cada etapa s'il·lustrarà amb exemples d'implementacions actuals. També, es destacarà la importància de la interoperabilitat i el treball continu al voltant de l'enriquiment de les metadades.

FERNANDA PESET

Titular de Universitat de la Universidad Politécnica de Valencia, Departamento de Comunicación Audiovisual, Documentación e Historia del Arte. Coordinadora projectt e DATASEA.

Acreditada a Catedrático por ANECA 26/7/2019

ORCID 0000-0003-3706-6532

Títol de la ponència

Dades obertes d'investigació

Funcionària al Servei d'Informació Bibliogràfica de la Universitat de València fins a 1999. Doctora per la Universidad de Murcia el 2002, ara és Coordinadora del Programa de doctorat Industrias de la comunicación y culturales. La seva docència i publicacions s'orienten a: la comunicació científica, l'accés obert i la implantació del protocol OAI-PMH, la normalització de la informació, la descripció de documents, sistemes de documentació de museus i dades obertes i enllaçades.

Ha participat en projectes competitiu d'investigació des de l'any 2000 i ha format part dels equips de revistes como El profesional de la información o Textos Universitarios en Biblioteconomía y Documentación. És avaluadora per a diferents agències de qualitat. Forma part de grups com IralIS (iralis.org), en el govern d'E-LIS (eprints.rclis.org), el Grupo CIEPI (www.ciepi.org); de projectes com l'inventari ODiSEA (odisea.datasea.es), ha dirigit el projecte I+D Datasea/ODASCI (datasea.es), forma part de la xarxa temàtica MAREDATA (maredata.net), la iniciativa Global Open Data for Agriculture & Nutrition <https://www.godan.info/> Càtedra de transparencia y gestión de datos (<http://ctranspa.webs.upv.es>) i ara coordina el projecte del pla nacional Datasea Extended, de la UPV, el CSIC i la UV. Els seus darrers projectes estan relacionats amb la implantació de tecnologia blockchain i iniciatives per promoure una economia més justa, <http://www.taboow.org> y <http://www.scie-chain.org>, i reutilització de dades DATAUSE. Pertany al MADphy research group a l'Institut de matemàtica pura i aplicada-UPV

Resum de la ponència

Un dels pilars de la ciència oberta és fer disponibles els resultats de la investigació, entre els que es troben les dades que es generen durant el procés d'investigar. No només es demana la difusió dels resultats publicats, sinó l'alliberació, com a mínim, de les dades d'investigació que subjauen a un article.

Aquesta tendència procedeix de les polítiques i mandats de les finançadores com els National Institutes of Health en 2003 o el programa europeu H2020 des de 2013. Detecten l'alt valor de reutilitzar les dades d'investigació ja que són especialment cars de produir. Però a més del valor econòmic del "nou petroli", les dades obertes tenen altres beneficis, també reconeguts pels propis investigadors al constituir les evidències de la veracitat de la ciència i també perquè permeten la seva reproductibilitat.

Són la peça clau de la cadena de valor de la ciència, però les dades són de naturalesa tan diversa que per fer-los disponibles i intel·ligibles s'estan harmonitzant a través dels principis FAIR y la EOSC. La major part de dades pertanyen a la llarga cua, coneguda com a little data, entre els que trobem els d'humanitats i ciències socials.

En aquesta xerrada mostrarem el cicle de vida de les dades des de la concepció de la idea fins a la preservació dels que certifiquen la ciència; els beneficis de gestionar-los; i les implicacions sociotècniques d'aquest canvi de paradigma que involucra també a los professionals de la gestió d'informació.

NICOLÁS ROBINSON-GARCÍA

Investigador Marie Sklodowska-Curie, Delft Institute of Applied Mathematics (DIAM), TU Delft, Países Bajos

ORCID 0000-0002-0585-7359

Títol de la ponència

El procés de comunicació científica en el Segle XXI

Nicolas Robinson-Garcia és investigador en bibliometria i avaluació de la ciència. És investigador postdoctoral Marie Sklodowska-Curie dintre del programa COFUND LEaDing Fellows Programme a l'Institut de Matemàtica Aplicada de Delft, TU Delft (Països Baixos). Abans va treballar a l'Escola de Política Pública de Georgia Institute of Technology y en INGENIO (CSIC-UPV) a Espanya. Té un doctorat en Ciències Socials per la Universidad de Granada. És membre del Comitè Directiu de l'European Summer School for Scientometrics. Ha publicat més de 40 articles i capítols en l'àmbit de la bibliometria i l'avaluació de la ciència en revistes como Nature, Science o Plos One. és editor associat de Frontiers in Research Metrics and Analytics a la secció 'Research Assessment' i membre del comitè editorial de Quantitative Science Studies Scientometrics.

Resum de la ponència

En aquesta ponència recorrerem tot el procés de comunicació científica des de el disseny i redacció d'un article científic fins a la seva difusió a les xarxes socials i diferents mitjans una vegada fet públic. Per a això començarem amb un breu recorregut històric sobre l'evolució de la comunicació científica, les noves possibilitats que ens ofereix el mitjà digital, així com els canvis que s'han produït per part de la societat i la comunitat científica de demanda de transparència. Oferirem exemples pràctics de comunicació i difusió dels nostres resultats d'investigació, així com una sèrie d'eines que ens poden ajudar a posar en pràctica aquesta difusió de forma eficient i efectiva. Entre una versió crítica i pragmàtica, l'objectiu d'aquesta breu ponència és que els assistents tinguin una visió global de l'escenari canviant en el que es mou actualment la comunicació científica, així com les principals causes que defineixen el seu estat actual.

JAVIER SÁNCHEZ PERONA

Científic Titular del CSIC

ORCID 0000-0001-5919-993X

Títol de la ponència

Científics Atrapats a la Màquina de fer Diners

Javier Sánchez Perona (@Malnutridos), és llicenciat en Ciència i Tecnologia dels Aliments per la Universidad del País Vasco i doctor en Química per la Universidad de Sevilla. Des de 2008 és Científic Titular del CSIC i des de 2015 Professor Associat de la Universidad Pablo de Olavide. La seva línia d'investigació és Nutrició i Metabolisme dels Lípids i treballa per descobrir els mecanismes pels que els greixos de la dieta afecten a les malalties cròniques, com les cardiovasculars, les neurodegeneratives o la diabetes.

Ha publicat 84 articles en revistes indexades all SCI, a més de 14 capítols de llibres i ha dirigit 3 tesis doctorals. Des de l'any 2014, és membre del comitè de redacció de la revista Grasas y Aceites, que s'edita en accés obert pel CSIC.

Com a divulgador, participa en nombrosos esdeveniments de comunicació científica. Té blog propi www.malnutridos.com i és membre de Ciencia Con Futuro, una associació en defensa dels valors de la ciència.

Resum de la ponència

Fins fa pocs anys, els científics hem estat fent ciència per afany de coneixement. Mentrestant, el sistema de publicació dels resultats científics es va anar transformant en una gran màquina que proporciona grans beneficis als seus propietaris. Actualment, la ciència s'ha industrialitzat i el seu propòsit és vendre productes, les publicacions.

El sistema de publicacions és un negoci extremadament lucratiu basat en la competitivitat. Per això, els propietaris dels mitjans de publicació van crear classificacions de les revistes i dels científics, que van contribuir a incrementar la competència i la pressió per publicar. Com a conseqüència, el prestigi científic es valora a través d'aquestes classificacions, allunyades de l'impacte real de les investigacions, i que, en última instància, repercuteix contra la mateixa ciència. La Declaració de San Francisco i el Manifest Leiden van sorgir com a resposta a aquest sistema. No obstant, la maquinària està tan ben greixada que les noves iniciatives no

han fructificat. Les editorials van transformar l'accés obert en un nou negoci, encara més profitós, i es continuen utilitzant les mateixes mètriques per avaluar als científics. El panorama és desolador i està portant a molts científics a la irrellevància malgrat publicar molt més que els seus predecessors. Per això és necessari revertir el procés i tornar a fer ciència per la ciència i avaluar als científics per la qualitat i rellevància social dels seus descobriments i no per las revistes on publiquen.

CRISTÓBAL URBANO

Professor Titular d'Universitat del Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual de la Universitat de Barcelona

ORCID 0000-0003-0935-6436

Títol de la ponència

Crear i “curar” un perfil d'autor en Google Scholar Citations: reflexions i pistes

Cristóbal Urbano ha desenvolupat bona part de la seva trajectòria en tres àmbits: els estudis sobre consum d'informació acadèmica, la normalització d'estadístiques d'ús i l'anàlisi web de recursos digitals, i l'anàlisi de la comunicació i l'avaluació científica en humanitats i ciències socials. És membre del Grup de Recerca Consolidat “Cultura i Continguts Digitals” (SGR 2017-422, de la Generalitat de Catalunya), grup vinculat al Centre de Recerca Informació, Comunicació i Cultura (CRICC) de la Universitat de Barcelona”.

Resum de la ponència

Comptar amb un perfil d'autor en Google Scholar Citations (GSC) ha esdevingut una necessitat per a la majoria d'investigadors en l'actualitat, doncs ens trobem en un context en el que l'avaluació de la recerca comença a tenir en consideració una major varietat de fonts de dades i procediments. La creació d'un perfil en GSC facilita el seguiment de les citacions que reben les obres d'un autor, però donades certes característiques com a xarxa social acadèmica, també funciona com un sistema de descobriment d'informació, amb funcionalitats d'alerta, recomanacions i arxiu de papers en una biblioteca personal. Tanmateix, malgrat el plantejament amigable i automatitzat que caracteritza tots dels serveis de Google, la creació d'un perfil en GSC correctament administrat, amb informació veraç i actualitzada (i per tant èticament concebut), dista de ser un assumpte trivial. En la ponència tractarem de demostrar que la creació d'un perfil requereix tenir presents claus de funcionament del servei, comptar amb una estratègia de curació de les dades que volem incorporar al nostre perfil, i per últim però no menys important, dedicar-hi temps a revisar i mantenir el perfil de forma consistent amb la identitat digital que l'autor ha anant conformant en altres serveis com ORCID, el CRIS de la seva institució, altres xarxes socials acadèmiques, o la forma com signa els seus treballs.